

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

• Velja za vse leto . . . \$6.00
• Za pol leta . . . \$3.00
• Za New York celo leto . . . \$7.00
• Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 203. — ŠTEV. 203.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 30, 1935. — PETEK, 30. AVGUSTA 1935.

VOLUME XLIII — LETNIK XLIII.

FRANCIJA SE BO PRI LIGI ZAVZELA ZA ITALIJO

NA ZADNJI SEJI ITALIJANSKEGA KABINETA SO BILE UVELJAVLJENE IZREDNO VAŽNE ODREDBE

Kazen za Italijo bi vodila do najresnejših zapletljajev. — Angliji se od Italije ni treba ničesar bati. — Častniki angleškega vojnega sveta morajo ostati v bližini Londona. — Francosko delegacijo bo vodil Laval.

BOLCAN, Italija, 29. avgusta. — Po izvanredni seji italijanskega kabineta je rekel Mussolini, da bi vsaka kazen (bojkot ali vojaška sila) imela za posledico najresnejše zapletljaje. Ob istem času pa je tudi Mussolini zagotovil, da se Angliji od Italije ni treba ničesar bati.

Kabinet je sklenil dalekosežne gospodarske ukrepe za slučaj vojne.

Kabinet je svetu predložil naslednje točke:

1. Italija bo stopila pred Ligo narodov z dokazi, da je Abesinija nazadnjaška država in da ima še vedno sužnost.
2. Italija je pripravljena braniti svoje življenjske interese prav do zadnjega.
3. Angliji se ni treba bati italijanske politike glede Abesinije.
4. Fašistovska vlada je mnenja, da kolonialno vprašanje ni v nikačem stiku z evropskim položajem, razun, če se hoče kdo podajati v nevarnost.
5. Kazen bi vodila do najresnejših zapletljajev, toda fašistovska vlada je odredila vse potrebno, da se ji postavi nasproti.
6. Vlada je storila potrebne korake, ki bodo jamčili gospodarski odpor in sicer:
7. Obvezna prememba tujih kreditov.
8. Omejitev dobička raznih družb na 6 odstotkov.
9. 10 odstotkov davka na dividende in obresti.
10. Da se varčuje z bencinom, bodo vsi avtomobili predelani, da bodo rabili plin iz lesa in oglja.

LONDON, Anglija, 29. avgusta. — Vojno ministrstvo je naročilo vodilnim častnikom vojnega sveta, da ostanejo v bližini Londona.

Ob istem času pa pozivlja neodvisna socijalistična stranka svoje člane in vse organizirano delavstvo, da z vsemi silami delujejo nat to, da preprečijo Mussolinijev načrt v Afriki. Mogoče bodo vsi delavci po celi Evropi razglasili stavke in zahtevali bojkot proti Italiji, ako prične vojno z Abesinijo.

Ko se bo 4. septembra sestal Ligin svet, bo Anglija predložila angleško-francosko ponudbo, da dobi Italija veliko gospodarsko in delno vladno kontrolo nad Abesinijo. V tem bo šla Anglija do skrajne meje, da zadovolji Mussolinijev zahtevam.

Ako bo Mussolini zavrgel tudi to ponudbo, kakor jo je na konferenci treh držav v Parizu, tedaj bo Anglija napela vse svoje sile, da združi vse Ligin članice za skupni nastop proti Italiji.

PARIZ, Francija, 29. avgusta. — Na kabinetni seji, kateri je predsedoval predsednik Lebrun, je bil ministrski predsednik Pierre Laval pooblaščen, da na seji Lige narodov nasprotuje vsaki kazni ali pretnji, katero bi Liga sklenila proti Italiji.

Laval bo vodil francosko delegacijo, v kateri bo sta bivši ministrski predsednik Edouard Herriot in bivši zunanji minister Joseph Paul-Boncour ter trgovski minister George Bonet, predsednik senata Henry Berenger in predsednik zbornice za zunanje zadeve Paul Bastid.

RIM, Italija, 29. avgusta. — Popoldne se je podal Mussolini na prelaz Brenner in sicer v nepo-

Belgijska kraljica se je smrtno ponesrečila

ROOSEVELT SE BO PODAL NA POČITNICE

Predsednik je utrujen. — Do 22. septembra bo ostal na svojem domu v Hyde Park. — Koncem septembra bo obiskal Boulder jez.

Washington, D. C., 29. avgusta. — Predsednik Roosevelt je častnikarim poročevalcem pokazal veliko košaro, ki je polna predlog, katere mu je pustil kongres in je rekel, da bo moral ta teden delati marsikatero noč, ako hoče do sobote vse skomčati, da se odpelje na svoj dom v Hyde Park, N. Y.

Predsednik je bil v sredo do 1. ponoči pri svoji pisalni mizi in je izgledal utrujen, pa vendar je bil, kot vedno, dobre volje. Kažoč na košaro, je rekel, da bo več predlog vrtel, toda onih ni imenoval, ki jih bo vrge pod mizo. Do sedaj je predsednik podpisal 50 predlog. Rekel je, da bo predlog o ameriški nevtralnosti in Guffeyev predlog za stabilizacijo premogarske industrije takoj podpisal. Predloge o davkih, o farmerskem moratoriju, o pokojnini železničarjem in o alkoholni kontroli bodo prišle pozneje na vrsto.

Ko je bil vprašan glede svojih načrtov za počitnice, je predsednik rekel, da namerava proti koncu septembra obiskati Boulder jez. Od tam bo odpotoval v San Diego, Cal., kamor je bil povabljen na razstavo. Izrazil pa je tudi upanje, da bo imel še dovolj časa, da se bo vrnil skozi Panamski kanal.

Predsednik namerava iti na potovanje 22. septembra, do tedaj pa bo ostal v Hyde Park. Med tem časom bodo popravljali Belo hišo in da se z delom čim prej prične, zato hoče prej odpotovati iz Washingtona.

Roosevelt je rekel, da je še vedno cilj njegove vlade do novembra preskrbeti delo 3,500.000 brezposelnim. Glede nevtralnosti je rekel, da tozadevna predloga prepoveduje prodajo orožja bojujočim se državam. Kadar se kongres zopet sestane in bo do tedaj politični položaj premenjen, bo tudi nevtralna postava morala biti premenjena. Predsednik pa je tudi izrazil svoje začudenje nad tem, da ta predloga tudi ne vključuje prepovedi posojati denar vojskujočim se državam.

šredno bližino avstrijske meje. Tam je stisnil roko nekemu avstrijskemu obmejnemu stražniku.

Zvečer se je vrnil v Bolcan ter pozval k sebi italijanskega državnega tajnika Fulvija Suvicha, ki mu je poročal, kakšen vtis je napravil sklep ministrskega sveta na inozemstvo.

Mussolinijevo glasilo "Popolo d'Italia" je začelo ubirati milejše strune napram Angliji. Iz vladne izjave je namreč jasno razvidno, da Italija ne namerava ogrožati angleške lastnine.

ROPARSKA TOLPA JE IZSTREBLJENA

Detektivi so našli Hamiltonov grob. — Najbrže je bil smrtno ranjen v boju z zveznimi detektivi.

Oswego, Ill., 29. avgusta. — Kakor naznanja ravnatelj zveznega kriminalnega preiskovalnega urada J. Edgar Hoover, so trije zvezni detektivi našli že zelo razpadlo truplo Dillingerjevega tovariša Johna Hamiltona v 3 čevlje globokem grobu med cesto in kamnolomom pol milje severno od Oswego.

Odkar je bil Dillinger 22. julija 1934 na ulici v Chicago ustreljen, so zvezni detektivi neumorno iskali Hamiltona, ki je bil poglaviti član Dillingerjeve roparske tolpe.

Hoover ni izdal imen detektivov, ki so našli Hamiltonovo truplo in tudi noče povedati, kako so prišli na pravo sled. Truplo je bilo golo in zakopano samo tri čevlje globoko. Bilo je tako razpadeno, da na njem ni bilo mogoče opaziti niti kake rane s kroglo. Spoznali pa so ga po njegovih zobeh. Sedaj so prepričani, da je bil Hamilton smrtno ranjen v boju z zveznimi detektivi 23. aprila 1934 blizu South St. Paul, Minn., in da je tedaj za ranami umrl in so ga njegovi tovariši pokopali.

FISHER PRIPRAVLJA NOV BOJ

Los Angeles, Cal., 29. avgusta. — Lloyd Fisher, glavni zagovornik Bruno Richarda Hauptmanna, ki je bil zaradi odvedbe in umora Lindberghovega sina obsojen na smrt, je povedal, da ima dokaze, da otrokovo truplo, ki je bilo najdeno v Sourland Mountain, ni bilo truplo Lindberghovega sina in bo na podlagi tega zahteval proti Hauptmannu novo sodnijsko obravnavo.

Fisher pravi, da ima tehtne dokaze, da truplo ni bilo Lindberghovega sina. Toda o podrobnostih noče govoriti.

Ko bo prizivno sodišče 22. septembra pričelo obravnavati Hauptmannov priziv, bo Fisher prinesel trditve, da je bilo truplo nekega drugega otroka.

STARHEMBERG SE ZANAŠA NA MALO ANTANTO

Rad bi postal regent v Avstriji. — Želi imeti cesarstvo brez cesarja. — Nadvojvoda Oton molči.

Dunaj, Avstrija, 29. avgusta. — Po Avstriji so zopet razširjene govorice, da bo v doglednem času obnovljena avstrijska monarhija. Iz drugih virov pa prihajajo vesti, da se želi Avstrija približati Nemčiji.

Posebno zadnja vest ima nekaj trdne podlage, ker je prišlo med znanjimi ministrom Egonom Berger-Waldeneggom in nemškim poslanikom Franz von Papenom do sporazuma, da preneha "sovražna vojna" obojega časopisja, ki dobiva navodila od zgoraj.

Politični krogi tudi domnevajo, da se Avstrija ozira po drugem pokrovitelju, ker je Mussolini preveč zaposlen z italijansko zadevo v Abesiniji. Podkanceler knez Starhemberg, ki se ima za svojo moč največ zahvaliti Mussoliniju, sicer ne gleda na Nemčijo in zadnje čase tudi ne na Rim, temveč v smeri proti Mali antanti. Njegov problem ne tiči v zavarovanju neodvisnosti Avstrije, ker ji sedaj od nikoder ne preti nevarnost, temveč v tem, kako bi obšel želje monarhistov, ker bi monarhistični knez rad bil upravitelj države in vidi rešitev v cesarstvu brez cesarja.

Ako je bil Mussolini dovolj dober, da je odvrnil nevarnost priklonitve Avstrije k Nemčiji, vendar ni pravi mož, ki bi mogel preprečiti v Avstriji monarhijo, zlasti še, ker je nadvojvoda Oton zaročen z neko italijansko princeso.

V sedanjem času bi mogle biti Starhembergove zaveznice države Male antante — Čehoslovaška, Jugoslavija in Rumunskia — ki pod nobenim pogojem ne trpe obnove avstrijske monarhije pod Habsburžani, ker se boje, da bi to pomenilo premembo meja.

Monarhistični krogi pa zopet delujejo na naglo obnovo monarhije, ker se boje, da bi bodoči politični razvoj bil Habsburžanom mogoče manj ugoden.

St. Jean de Luz, Francija, 29. avgusta. — Habsburški nadvojvoda Oton, ki se v St. Jean nahaja na počitnicah, ni hotel govoriti o poročilu, po katerem namerava iz Francije odpotovati v Avstrijo, da bi s pomočjo Italije vodil obnovo monarhije.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V DRŽAVAH.

VRGLO JO JE IZ AVTOMOBILA; PO PETIH MINUTAH IZDIHNILA

LUCERNE, Švica, 29. avgusta. — Belgijska kraljica Astrid je bila ubita pri avtomobilski nesreči, ko je kralj Leopold, ki je vozil, izgubil kontrolo nad avtomobilom. Avtomobil je naglo zavil na cesti in zdrknil po strmem bregu v jezero Vierwaldstaetter See. Kraljica je bila vržena iz avtomobila in je z glavo zadela ob drevo.

NEMČIJA BO ZAHTEVALA KOLONIJE

Finančni minister vidi vzrok vse finančne krize Nemčije v izgubljenih kolonijah. — Hitler bo sledil Mussolinijevemu zgledu.

Berlin, Nemčija, 29. avgusta. — Kot pravi finančni minister grof Schwerin von Rosigk, je poglaviti vzrok finančnih kriz, skozi katere je šla Nemčija zadnja leta, izguba nemških kolonij. Rekel je, da bi Hitler ljudski načrt imel za posledico kolonialni razmah na isti način, kot dela Japonska.

Zgodovinska Hitlerjeva zasluga je, — je rekel finančni minister, — da je izpremenil nemški umirajoči narod v živčavo s tem, da je oživil armado in je tretjemu cesarstvu pokazal cilj v bodočnost.

Von Rosigk je rekel, da so rojstva do prihoda nazijev nazadovala, da pa je Hitler zopet pokazal na potrebo naraščanja.

Razvoj Japonske v zadnjem stoletju je najboljši zgled za nas, — je rekel von Rosigk. S tem je hotel namigniti, da bo Hitler za svoje preštevilo prebivalstvo zahteval, da so Nemčiji vrnjene kolonije, katere je izgubila po svetovni vojni.

Nemčija hoče v tem posnemati Japonsko in Italijo, ki se polasčata tuje zemlje.

MIROVNA KONFERENCA V NEVARNOSTI

Buenos Aires, Argentina, 28. avgusta. — Z vsakim dnem so izgledi temnejši, da bi bilo mogoče rešiti popolnega propada mirovne konference glede Chaco. Že 10 dni se nevtralni posredovalci trudijo, da bi našli podlago, na kateri bi se bolivijski in paragvajski delegati zedinili, da bi bilo mogoče prirediti plenarno konferenco.

Argentinski zunanji minister Carlos Saavedra Lamas, ki je predsednik mirovne konference, je naznanil, da bo odšel v toplece v Rosario de la Frontera. Bolivijski delegat Carlos Victor Aramayo je naznanil, da se bo vrnil v La Paz, da se loti svojih privatnih zadev. To bo

Kralj Leopold je bil le lahko ranjen. Ko je avtomobil drčal proti jezeru, je kraljica umirala poleg drevesa.

Avtomobil s spremstvom je vozil tik za kraljem. Naglo so poskakali iz avtomobila in prišli kralju na pomoč.

Nesreča se je pripetila na cesti med Kussnacht in Lucerne blizu vasi Malleschachen.

Kraljevi par se je ob lepem sončnem dnevu peljal po lepi cesti nad jezerom po 50 milj na uro. Oni, ki so se vozili v avtomobilu za kraljem, pravijo, da se je kralj ozrl na hribe, ki okrožajo jezero in je tedaj njegov avtomobil naglo zavil proti jezeru.

Ko se je pozneje kralj nekoliko pomiril, je svojemu spremstvu povedal, da se je nesreča pripetila, ko je pogledal na zemljevid, ki ga je kraljica držala v naročju.

Kraljica je bila že nekaj tednov z dvema otrokoma v Lucerne in kralj je ravnokar prišel k njej na obisk. Tretji sin prince Albert je ostal v Bruslju.

Kraljica Astrid bi bila 17. novembra stara 30 let. S kraljem Leopoldom se je poročila pred devetimi leti. Leopold in Astrid sta bila tudi v Švici lansko leto, ko se je 17. februarja ubil njegov oče, kralj Albert, ko je plezal na neko goro.

Kralj Leopold je po nesreči, ves krvav po obrazu, hitel k kraljici, jo je prijel, saresal in poljubljal. Toda kraljica se je komaj še ganila in je v petih minutah v njegovem objemu umrla.

Kraljičino truplo je bilo prepeljano v vilo Haslihorn, tri milje južno od Lucerne, kjer sta kralj in kraljica stanovala.

BELE PALICE ZA SLEPCE

Memphis, Tenn., 29. avgusta. — Od sedaj naprej bo bela palica znamenje, da se mora avtomobil vstaviti. Kadar bo avtomobilist videl koga, ki bo šel čez cesto z belo palico, bo moral svoj avtomobil vstaviti. Bele palice pa smejo po novi policijski odredbi nositi samo slepci.

že peti bolivijski delegat, ki je zapustil konferenco.

Saavedra Lamas je zastavil svoj zadnje moči, da bi dovedel bolivijske in paragvajske delegate do sporazuma glede izmenjave vojnih ujetnikov, toda delegati trdovratno zavzemajo svoje dosedanje stališče.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakner, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
516 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Da ogle leta volja se Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.50
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Da pol leta	Za inomejstvo na celo leto	\$7.00
Da četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
Dopisi brez podpisov in osebno ne se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi prejšnje številke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3874

ROOSEVELT BO ODLOČIL

Od ameriške vlade je odvisno, če bodo diplomatski odnosi med Ameriko in Rusijo še naprej obstajali ali če bodo prekinjeni.

Državni tajnik Cordell Hull je natančno proučil sovjetski odgovor na ameriški protest.

Pozneje se je posvetoval s pomožnim državnim tajnikom Waltonom Moore ter Robertom F. Kelleyem, načelnikom oddelka za evropske zadeve v državnem departamentu. Temu bo sledilo posvetovanje s predsednikom Rooseveltom, ki bo izpregovoril končno besedo.

Državni uradniki so presenečeni, ker si drzne Rusija trditi, da delovanje Tretje internacionale ne krši obljub, ki jih je dal sovjetski komisar za zunanje zadeve, Maksim Litvinov.

Državni departament je moral že vnaprej vedeti, da bo Rusija zavrnila protest z utemeljitvijo, da ne more biti odgovorna za početje Tretje internacionale.

Kdor je imel še kaj iluzij, mu jih je porazila izjava poslanika Aleksandra Trojanovskega.

Karkoli so ameriški delegati počeli ali govorili na kongresu Tretje internacionale, — je rekel, — je otroška igra v primeri s protisovjetsko agitacijo, ki se vrši v Združenih državah.

Trojanovski je samo potrčil sprejem ruskega odgovora, v splošnem se je pa vzdržal vsakega komentarja.

Ameriškiemu državnemu departamentu preostaja več možnosti, nad katerimi so tudi sledeče:

— Formalno prekinjenje diplomatskih odnosov, ki datirajo od 16. novembra 1933.

Amerika lahko obdrži poslaništvo v Moskvi, svojega poslanika pa pokliče na daljše "počitnice".

To je storila Francija leta 1927, da izrazi svojo nevoljo nad komunistično propagando. Jeza pa ni dolgo trajala. Par let pozneje je bila sklenjena med njima defenzivna pogodba. Komunistična stranka v Franciji je danes močnejša kot je bila kdaj prej.

Oficijelni odnosi med obema državama so lahko omejeni na najpotrebnejše formalnosti.

Zgodi se pa lahko tudi, da pošlje Amerika Rusiji nadaljno protestno noto, v kateri bo podrobno obrazloženo, kako je sovjetska vlada kršila dane obljube.

V drugi noti bi Amerika skušala tudi dokazati, da obstoji zveza med sovjetsko vlado in komunistično internacionalo, dasi Moskva to zvezo odločno taji.

Dopisi.

Krayn, Pa.

Tukaj je preminul daleč okrog znani rojak Frank Bavek, večletni trgovec in poštar v Kraynu.

Zapušča vdovo Mary Bavek, roj. Tazelj, sina, hčer in enega brata; v starem kraju pa mater, tri brate in dve sestre.

Bodi mu blag spomin!

Anton Tazelj, poročevalec.

S pota.

V št. 191 in 192 opisuje dopisnik Joža razmere v domovini ter omenja, da se vsled slabih razmer ni moglo udeležiti več rojakov evharističnega kongresa v Ljubljani. Omenja tudi zvezo med ameriški Slovenci in onimi v domovini. Ta zveza je bila dobra, dokler so prihajala tja pisma z ameriški dolarji, sedaj se je pa precej zrahljala.

Z veseljem sem čital tudi dopis Jožeta Zelenca iz Waukegana. Ta naselbina, ki se po vsej pravici lahko imenuje "ameriška Vrhovica", se je v zadnjih letih čudovito razvila. Pred leti je bilo tam par zapuščenih farm in ceste so bile v takem stanju, da je vozniku večkrat voz v blatu obital.

Sedaj so pa tam lepi domovi, slovenske trgovine in krasen Slovenski Narodni Dom. Jože, le večkrat se kaj sporoči. Tvoji dopisi so zelo zanimivi.

Jaz sem še vedno v gozdu na ameriškem Balkanu, tako se namreč imenuje farmerska naselbina v bližini Chisholm, Minn. Ob Long Lake pobijam komarje in željno čakam počete, ki nič kaj redno ne prihaja. Nedavno sem pa vendarle dobil kopico pisem in razglednic.

Iz Ljubljane mi poroča omenjeni Joža, da je bilo na kongresu nad stotisoč obiskovalcev. Na razglednico so se podpisali Mr. L. Zakrajšek, brata Gosarja, Mrs. Karoline Koler, Mr. Vaupotič in — čudite se — moj stari znanec — Rev. Kazimir Zakrajšek OFM. Družba je gotovo morala biti dobro razpoložena.

Iz Clevelanda mi piše A. J. T.: Prosim, izroči moje pozdrave Šmolztovim in vsem mojim tamkajšnjim prijateljem.

Iz Chicago me je pozdravil slovenski umetnik Perušek, iz Colorada pa clevelandski rojak Tony Perko, ki se še vedno mudi radi slabega zdravja v Colorado Springs. Ker ima dosti znanec v Clevelandu v Willard ter na Ely, navajam njegov naslov: Sunnyrest Sanitarium, Colorado Springs, Colo.

Pred par dnevi me je obiskal rojak Chas. Šmolzt, ki se mudi začasno pri sorodnikih na Chisholm, Minn. Za slovo mi je pustil steklenico dobre kapljice, za kar se mu iskreno zahvaljujem.

Pozdrav!

Matija Pogorelec.

Izlet v Jugoslavijo

se vrši dne 4. septembra na razkošnem Cunardovem parniku "Berengaria". Izletnike bo spremljal izvedeni spremljevalec Carl Gentile. Kdor se hoče udeležiti tega izleta, naj se pravočasno javi, da mu zagotovimo prostor.

POTNIŠKI ODDELEK
"GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York City

Iz Slovenije.

Franc Šuklje umrl.

V visoki starosti je preminul v svoji graščini na Kamnu slovenski politik, pisatelj in bivši glavar Kranjske, Franc Šuklje.

Babjeverstvo.

Policijska uprava v Ljubljani je prejela te dni od raznih orožniških postaj v Beli Krajini prijave o primerih neverjetnega babjeverstva in sleparstva, katerega žrtvi sta postala med drugim tudi posetnik Ivan Mavrin in njegova žena na Brezovici pri Starem trgu v črnomaljski okolici.

Nekega jutra sta pri Mavrinovih potrkala dva popotna človeka, ki sta bila po vsej priliki od onstran Kolpe doma in sta pobožno pripovedovala, da romata na Brezje k Mariji Pomagaj. Prosila sta zajtrka in Mavrin jima je res postregla, ženski s črno, moškemu pa z belo kavo in zajetnim kosom kruha. Ko sta se gosta krepčala, sta na lepem začela govoriti o tem, da se razumeta na razne zanimive čarovnije. Nato sta pred gospodarjem in gospodinjjo vprizorila majhno komedijo s trikom, ki je med cigani dobro znan in ki je med lahkovernim ljudstvom našel že toliko žrtev, da je kar neverjetno, kako mu more še dandanes vsaj malo razumen človek nasesti.

Človeka sta si dala prinesiti križ steklenko blagoslovljene vode, živo pišče in jajce pa moško srajco iz tenkega blaga in telovnik, nato pa zahtevala od gospodarja, naj jima izroči stotak. Mavrin, ki je po vsej soseski znan kot dober, varčen gospodar, je prinesel bankovce. Tedaj si je neznana ženska domislila, da potrebuje za uspešno čarovnijo prav za prav ves denar, kar ga je pri hiši. Nato je Mavrin prinesel iz skrinje še nekaj ameriških in kanadskih dolarjev pa nekaj domače valute, tako da sta imela cigana pred sabo na mizi okrog 7000 Din. Ženska je delala z blagoslovljeno vodo nekakšne križe nad vsem skupaj, zamotala je bankovce in srebrnike v srajco, mrmrala nad svečnjem neke čarovniške molitvice, nato pa srajco spet razmotala in pokazala, da denarja ni več. A preden pojdete spat, je rekla, boste vse skupaj našli na postelji, njene molitvice, pa bodo prinesle najboljšo srečo vsej hiši. Gospodarja je še potegnila, naj gre na polje in naj to srečo raztrosi tudi po njivah in travnikih. Mavrin je v resnici obšel vse svoje polje, a ko se je čez eno uro vrnil, o dobrotljivih čarovnikih ni bilo več ne duha ne sluha. Šele takrat se je zabliskalo gospodarju, da je bilo vse skupaj pusta, nesramna potegavščina. Zapregel je in z vozom hitel za njima proti Kočevju, a speljarja kakor da sta se vdrla v zemljo.

Na podoben način sta neznanca, ki sta baje od nekdaj iz okolice Siska doma — on okrog

STOPA PO MLEČNI POTI

BETTY GRABLE, očarljiva RKO-Radio zvezda, čije prihodnja slika je "Old Man Rhythm"

Krasne filmske zvezde vedo, da mleko vzdržuje njihovo živahnost, ne da bi pridobile na teži. Najslajnejše zvezde v Hollywoodu pijejo mleko.

Pojdite, kamor vas vodijo zvezde. Vzdržujte svojo dišečnost in svojo živahnost, ne da bi pridobili na teži, s pitjem mleka. Če pa hočete strokovnjsko shujšati, pišite po knjižico, ki jo ves Hollywood proslavlja: "Mlečna Pot". Obedi zvezd. Sporočite na dopisnici svoje ime in naslov:

Bureau of Milk Publicity, Albany
THE STATE OF NEW YORK

40 do 45 let star, na desni roki mu manjka palec, ženska pa majhna in dosti mlajša od nje — ogoljufala se nekega posestnika v Jelševniku pri Črnomlju in okradla nekega kmeta na Griču, ki ju je gostoljubno vzel pod streho čez noč. Zandermerija je sleparjema za petami.

Smrtna avtomobilska nesreča.

Na državni cesti Ptuj—Ormož se je pripetila huda avtomobilska nesreča. Iz Haloz je peljal proti Ptuju tovorni avto vino. Avto je lastnik Viktor Jirk iz Črnuče pri Ljubljani sam sofaral.

Nasproti je pripeljal posestnik Franc Petrovič iz Puhlje, star 45 let, voz sena. Oba sta vozila po predpisani desni strani ceste, konj pa se je pred avtomobilom nenadoma splašil in jn naglo potegnil, da je Petrovič vrgel z voza naravnost pod avto, ki ga je povozil do smrti. Kolo mu je šlo čez trebuh in so mu izstopila čreva.

Peter Zgaga

VSE SE MAŠČUJE

Povedal vam bom nekaj, kar se mi je pripetilo letos na počitnicah v gornjem delu države New York.

Odločili smo se, da gremo obiskat mojega zlahtnika Ju-

Tragična smrt priljubljenega Tržičana.

Dne 19. avgusta je umrl v ljubljanski bolnišnici Jože Godnov, po domače Jozelj, posestnik in mesar v Tržiču, ki je postal ponoči na cesti Sebenje—Križe žrtev prometne nesreče. Vozil se je s kolesom domov in se po nesrečnem naključju zalutal, ker ga je zbegala žarka luč, v nasproti vozeči avtomobil nekega prevoznika. Trčenje je bilo usodno. Jože Godnov je dobil hude notranje in zunanje poškodbe, katerim je v bolnišnici podlegel.

Tri žrtve junakov noža.

V Tuhinju je nastal hud prepir in pretep med vinskiimi brati in končno sta na bojišču obležala težko ranjena dva brata. Prvi je 25letni France Dacar, doma iz Laz pri Kamniku, ki je dobil z nožem sunk v roko in hrbet, a mnogo težje je bil poškodovan njegov leto dni mlajši brat Joža, delavec cestnega odbora v Kamniku. Ta je dobil namreč sedem nevarnih sunkov in urezov po vsem telesu. Oba so ponoči prepejali v ljubljansko bolnišnico. Tretja žrtev junaka noža je pa postal 22letni kovač Ciril Podjed iz Psate 8, ki ga je med prepričkom neki France Babnar sunil z nožem v trebuh in ga smrtno nevarno ranil.

Huda nesreča pod vrhom Zelenice.

Pod vrhom Zelenice je na avstrijski strani prišlo 18. avgusta popoldne do težke nesreče, ki bi bila kmalu veljala življenjsko znano turistično Boženo Zirkelbachovo, 23letno hčerko magistratnega uradnika iz Ljubljane. Ko se je z večjo družbo vračala proti Ljubelju, se je za treontek ločila od tovarišev, da bi ubrala pot po bližnjici. Sredi nevarne strmine pa ji je iznenada izpodrnilo, da se je zrušila v prepad in obležala z vso rabito glavo ter zlomljeno roko in nogo v nezavesti. Družba, ki ponesrečenki ni mogla nuditi pomoči, je odhitela do carinske straže na Ljubelju in do Sv. Ane, odkoder so s posestva barona Borna dopoldne telefonirali po reševalce v Ljubljano.

Advertise in
"Glas Naroda"

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$24.40	Lir 300
\$11.75	Din. 500	\$38.20	Lir 500
\$23.50	Din. 1000	\$76.40	Lir 1000
\$47.00	Din. 2000	\$152.80	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.—	menjate poslati	\$ 5.75
\$10.—	"	\$10.50
\$15.—	"	\$15.75
\$20.—	"	\$20.50
\$25.—	"	\$25.75
\$30.—	"	\$30.50
\$35.—	"	\$35.75
\$40.—	"	\$40.50
\$45.—	"	\$45.75

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Največ nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

516 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pošten v vseh stvareh. Vredno našo dolgoletno skrbnost Vam zagotovo dati najboljša posredila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zanesite na nas za vse posameznike.

Mi preskrbimo vse, bodisi prejšnje ali povratne dovoljenja, potne liste, vizije in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, se najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona potratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodilo in svetovanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

neza, ki ima lepo farmo v Fly Creeku.

Mrs. Furlan je posodila karo, Matija je sofaral, na zadnjem sedežu sem pa prijetno kramljal z vedno veselo Mrs. Masle in Mrs. Hudales, edino ožjo rojakinjo — Idrijčanko, ki jo poznam v vzhodnih krajih Združenih držav.

Pred odhodom je pa ukrenil prijatelj Frank Masle, da po poti ne smemo žeje trpeti in da moramo tudi na farmo prinesiti malo okrepčila, če bi farmer Janez slučajno od presenečenja omedlel, ko bi kar iznenada zagledal pred seboj svojega bratrance Petra, ki se je iz zla lanskega leta zredil za celih petindvajset funtov.

Sram me je povedati, toda kar je res, je res.

Jaz sem menda v stoddvajsetmilijonskem ameriškem narodu edini, ki ga depresija redi.

In je Frank naložil v shrambo na zadnji strani kare toliko spreane in žgane dobrote in drugih sladkosti, da bi kraški osel pod njimi omagal. Toda kraški osel vseeno ni omagal, pač je pa omagaval in preklinjal, da so se kar iskre kazale. Tisto preklinjanje se mu zdaj britko maščuje.

Medpotoma smo se samo dvakrat ustavili in sicer na obeh Martinezovih postajah.

Zdržali smo mimo Schuyler jezera, skozi Fly Creek in zavili proti severu.

Tam so pa popravljali cesto, edino cesto, ki vodi do Janezove farme.

Če bi imel Matija svoj "avtomobil", ki ne pozna nobene ovire in zapreke, bi me nič ne skrbelo, moderna kara Mrs. Furlanove se je pa ustrašila kupov zemlje, kamenja in zapreke na cesti. Zavladal je zares mučen položaj.

Naprej ne moremo s karo, — sem pritril ženskam. Matija je dokazoval, da je mogoče priti okrog obilnega ovinka v "arzet", pa mu nisimo verjeli.

Jaz sem previdno vzel iz karte vse, kar je bilo za nas in za Janeza namenjeno, stlačil v nekakšen cekar in odločil: — No, pa pojdimo peš.

Zenske so bile zadovoljne, Matija se je odpeljal (in dve minuti za nami res srečno došel na farmo s severne strani) jaz sem si pa naprtil težko prtljago in se podal za ženskami na par milj dolgo pot.

Hotele so pomagati, pa sem se smatral za velikega gentlemana in korenjaka. — Ali, kar pustite, — sem jim ugovarjal. — To malenkost bom že sam nosil.

Se mi zdi, pa ne vem zagotovo, da je Mrs. Hudales tiho in ljubeznjivo pripomnila: — U vampu ži, ne pa na ram'.

In tako smo šli po razoranem kolovozu, po stezah, klancih, skozi grmovje in robidovje tri ali štiri milje daleč.

Solnce je neusmiljeno pripelalo. Noge so se mi šibile. Pot mi je curkoma lil s čela.

Sprva sem pobožno vzdihoval, pozneje sem pa začel reutčiti in preklinjati breme na hrbtu:

— O ti prokleta pijača! — Kakšne težave pozročas človeku! Da bi te nikdar ne bil spoznal, da bi te nikdar več ne pokušil. Hudič naj te vzame!

Taka in slična kletev je vrela iz mene. Pa naj mi še kdo reče, da e prekletstvo že vsaj deloma ne vresniči.

Prve dni junija se je to zgodilo, pa me je že sredi julija udarila šiba božja.

Klet se mi je usušila, in če bi ne bilo prijateljev, res ne vem, kaj bi počel v teh žalostnih, suhih časih.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GRISA KORITNIK:

KURJAC PLAMENEC

Železniški kurjač Matija Plamenec je prejel uradni dekret, da je prestavljen v Južno Srbijo. Že dalj časa je slutil, da ga čaka nekaj hudega, vse od tistega večera, ko se je v kolodvorski krčmi iz obupa napil in potem nepremišljeno dajal duška svoji zagrenjenosti in nezadovoljstvu. Noč in dan je videl pred svojimi notranjimi očmi hinavske mrde svojega ovađuškega stanovskega tovariša in nekdanjega ljubzenskega tekmeča Fridolina Žerina, kateremu je bil pred osmimi leti prevzel vitko, vrnjelaslo ljubico, svojo sedanjo ženo, in tako uveljavil pred vsem svetom svoj kakek prestiž in družabno prednost. Četudi je bilo to njegovo dejanje, kakor mu je pozneje življenje pokazalo, samo malo pomembno, če ne celo prazno. Firova znaga, vendarle je še vedno čutil v sebi nekak viteški ponos, kadar je mislil nanjo. Saj je ostal Žerin zaradi njega vse do danes manj vreden samec, ki si mora iskati ljubzenske utehe pri raznih malo uglednih deklinah in posedati po zakotnih beznikah namesto da bi bil skrben rodbinski oče, vzoren zakonski drug, človek na svojem mestu. In tisti večer, ko je pogledal Matija malo pregloboko v vinsko steklenico, ob kateri je skušal pozabiti svoje obupno gnotno stanje in zadušiti v svojih prsih poganjajoče klice nevarne zahrbtnje bolezni, mu je stopila njegova draga Cilka s svojimi tremi suhljatimi otročiči le še bolj živo pred očmi. Nekam ponižanega se je čutil v svoji ponosni moztosti, da on, Matija Plamenec, ki si je zgradil življenjsko karijero za lastnim trudom in delom, ki je obetal svoji izvoljenki srečno življenje v ljubezni in sreči, ne more držati svoje besede, ne more storiti tega, kar se mu je nekoč zdelo tako lahko in prirodno. Neki notranji glas mu je očital, da je figamož, brezvesten slepar, zapeljivec. Res da ni mogel vnaprej videti prihodnosti, da ni bilo v njegovi moči obvarovati svoj organizem pred nevidnimi zajedavkami, ki mu zdaj izpodjedajo življenjske sile, toda vendarle bi bil mogel bolje premisliti in preračunati, preden se je odločil za tako pomemben korak. Saj mu je moralo biti kot treznemu delavcu jasno, da je njegova plača za dostojno vzdrževa-

nje družine nezadostna. Zakaj je potegnil v bedo žensko, ki jo je ljubil, pa otroke, ki mu jih je dala? Zakaj ni ostal samec, kakor so drugi, ki nečejo tvegati, ki nečejo biti odgovorni, ki nečejo pripravljati pekla drugim... Toda Matija Plamenec je tvegati, čutil se je za dosti sposobnega in močnega za borbo z življenjem, spoprijel se je s svojim tekmečem in ga potisnil spiti. In danes se mu ta pomandranj sovražnik muza in smeje v brk, danes se mu je upal v javnem prostoru zabrusiti v obraz, da ne živi pametno, da je slepa. Kurjač Plamenec, oče treh nadobudnih otrok, pa si tega ni dal očitati! Ujezil se je in začel besno sipati iz sebe svoj srd in črt.

"Pravim ti, Žerin, da si mrkavec. Vsaka deklina ti je prav, da se obrišeš ob njo. Toda zapomniš: mene in mojo družino pusti pri miru, drugače jo boš skupil po glavi, da boš špital zaslužil. Ko si za mojo Cilko lažil, si bil ves bolj ponižen in skromen, zdaj pa ti venomer jezik čez zobe raste."

Žerina je to zaboletelo, ali potulnil se je in odvrnil previdno: "Nisem te mislil žaliti, tovariš, saj vem, da si bolan in vse prečno gledaš. Samo opozoriti sem te hotel, da bi bilo bolj pametno od tebe, ko bi skrbel za svojo rodbino, kakor pa, da popivaš in svoj jezik na druge otresaš. Sam si kriv, če tvoji otroci lakote trpe in se tvoja Cilka s prepovedanim zaslužkom ukvarja..."

Plamenec je prebledel. Čutil je, kam cikajo Žerinove besede. Vsa skrita zloba je zvenela iz njih. Saj mu je bil Žerin že ob nekaterih prilikah dal vedeti, da se hoče maščevati nad njim zaradi nekdanje zadrževanja, da mu hoče izpodkopati tla pod nogami, kakor jih je bil svoj čas Plamenec izpodkopaval njemu, da se hoče povzpeti iznad njega, pa bodi i za ceno njegove kariere ali celo njegove družine... Plamenec je bilo znano, da je pri predstojnikih zapisan v črne bukve kot političen nezadovoljčev in hujskač, čigar žena se ukvarja s prepovedano trgovino in tihotapstvom, slutil je, od kod izvirajo ovađbe zoper njega, in že precej časa je na tihem pričakoval kazenskega dekreta. Ker pa si ni bil čisto na jasnem glede ovađuha, mu tega

tudi očitati ni hotel, dokler ni bil docela prepričan. Zadnje Žerinove besede pa so mu vsa dvom razkadile in kakor v zrcalu je mahoma videl pred seboj vse tovarišev zahrbtno početje. Pogoltnil je izbruh besne togote, ki mu je privrel na usta, in edina beseda, ki jo je zmogel, je odjeknila po krčmi: "Judež!"

In tisti hip se je odrazila z Žerinovega obraza ostudna mrda, ki je docela priklenila nase Plamenecve notranje oči, fista neopisna, pa le tako izrazita spaka globokega sovraštva in zlobnega veselja, ki je govorila Matiji določneje, nego bi mu bilo govorilo kakršnokoli priseganje. Ta grda predstava v njegovi duši ga je tako prevzela, da niti opazil ni, kedar se je njegov zopernik izmuznil iz krčme in izginil. Leseno je bulil predse, segal samogibno po kozarec in pil, pil...

In vinski duhovi so mu čarali v duši sliko za sliko. Videl je brhko, črnolaso natakario pri "Črnem grozdu", kako se ga je doteknila z belim komolcem, ko se je nalašč osmuknila mimo njega, hiteč po denar pri sosednji mizi, prevzel ga je topli vonj njenih odišavljenih las, zvonki smeh napetih polnih ustnic, magnetični stisk njene okrogle drobne roke... Slišal je samega sebe, kako ji šepeta na uho: "Ali imaš samo mene rada, Cilka?" In zaboletelo ga je kakor ob tisti priliki, ko je naletel v krčmi na svojem tekmeču Fridolinu Žerinu, ki je ponujal lepi Cilki zlato zapestno uro, če bi hotela biti njegova. In videl je vse tiste krasne in nepozabne prizore, ki sta jih preživela na svojih ljubzenskih sestankih, na nedeljskih izletih in delavniških obiskih na njegovem domu. — Kako lepi so bili tisti trenotki, kako prijetni tisti občutki! In dalje je videl nepozabno poroko, svojo izbrano nevestico, ki so jih ožarjali dnevi srečnega materinstva in očetovstva. Vsi trije drobčanci so mu prišli Bog ve od kod naproti, mu jeli objemati kolena in ga klicati: "Tukaj smo, pojdimo domov, očka, mamica nas čaka z večerjo."

Matija je zamižal od sladke prikazni. In ko je spet odprl oči, je prikazen izginila.

Na rami je začutil prijem (Nadaljevanje na 4. strani.)

Patrick J. Hurley

bivši vojni tajnik v Hooverjevem kabinetu, je bil nedavno zaslišan pred posebnim senatnim preiskovalnim odborom ter priznal, da je njegova odvetniška tvrdka dobila nad stotisoč dolarjev za nasvete, ki jih je dala korporacijam javnih naprav.

MEDICINSKO ČUDO.

V veliki porodnišnici v Glasgowu imajo doslej v zgodovini ginekologije edinstven primer: neka ženska je nosila pod sreem dva otroka, ki pa vendar nista dvojčka.

Pred kratkim je rodila v normalnem roku otroka. Kmalu nato so nastale komplikacije, morali so jo spraviti v bolnišnico. Tu so jo preiskali in ugotovili, da bo v kakšnih štirih mesecih znova rodila.

Zdravniki stojijo pred uganko, kajti takšni primeri se dogajajo včasih pri nekaterih živalskih vrstah, dočim se pri človeku še niso zgodili, vsaj strokovna literatura ne ve poročati o nobenem podobnem primeru. Roentgenski posnetki ne kažejo na ženski nobenih posebnosti. Zdravniki z veliko napetostjo čakajo, kako bo z drugim porodom.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA 17. STOLETJA

Spisal: ALESSANDRO MANZONI

56

Medtem ko si je Renzo oblačil japič in deval klobuk na glavo, je notar pomignil enemu izmed baričev, naj gre po stopnicah naprej; za njim je napotil ujetnika, nato drugega tovariša in končno se je zganil tudi sam. Komaj so bili v kuhinji in je Renzo dejal: "In ta preljudi krčmar — kam se je skril?" je notar dal baričema novo znamenje, na katero sta zgrabila eden mladeničevo desnico, drugi njegovo levico ter mu z neznansko naglico zvezala obe zapestji z neko pripravo, ki se v licemerskem blagorečju imenuje naročka.

Take naročke so sestajale (zoprno nam je, da se moramo spuščati v podrobnosti, ki so nevedne zgodovinske resnobe, toda jasnost to zahteva), sestajale so iz vrvice, ki je bila malo daljša nego obseg navadnega zapestja: je imela na vsakem koncu košček lesa kakor dva količka. Vrvica je obdajala nesrečnikovo zapestje, koščka lesa pa sta med baričevim sredincem in prstancem ostala zaprta v pesti, ki je mogla, če jih je vrtela, poljubno stisniti vrvice; tako je bilo mogoče ne samo zagotoviti zapetje, temveč tudi mučiti upirajočega se ujetnika in v ta namen je bila vrvica posejana z vozli.

Renzo se zvija in kriči: "Kakšno izdajstvo je to? Poštenega človeka..." Toda notar, ki je imel za vsako bridkost svoje dobre besede, je rekel: "Potrpajte. Onadva vršita le svojo dolžnost. Kaj hočete? Vse to so formalnosti in tudi mi ne moremo ravnati z ljudmi, kakor nam srce veli. Če ne bi storili tega, kar se nam ukaže, bi zašli nas še huje nego vas. Potrpajte."

Medtem ko je govoril, sta druga dva, kakor jima je velevala dolžnost, zavrtela količke. Renzo se je pomiril kakor svojeglaven konj, ki čuti, da mu žvale stiskajo usta, in je vzkliznil: "Potrpiljenje!"

"Priden dečko!" je rekel notar. "To je pravi način, da se človek lepo izmaže. Kaj hočete? To je nadlega, sam vidim; a če se dobro vedete, boste v hipu vsega prosti. In ker vidim, da ste dobre volje, in čutim nagnjenje, da vam pomagam, vam hočem dati za vaše dobro še drug nasvet. Verujte meni, ki te stvari poznam: stopajte kar naravnost, ne glejte ne sem ne tja, tako da vas nikdo niti ne opazijo in se nihče ne zmeni za vas in se nikdo niti ne zave, kaj se godi, vi pa rešite svojo čast. V eni uri boste na svobodi; tam imajo toliko posla, da se jim bo mudilo in vas brž odpravijo, in potem bom tudi jaz govoril... Vi pojdete po svojih opravkih in nihče ne bo vedel, da ste bili v rokah pravice. In vidva," je nadaljeval nato, obrnivši se s strogim obrazom k baričema, "pazita, da mu kaj žalega ne storita, kajti čutim ga jaz. Svojo dolžnost pač morata storiti; toda pomnita, da je to pošten človek, vljuden mladenič, ki bo čez malo na svobodi in mu mora biti njegova čast pri sre. Pojdita tako, da ne bo nikdo ničesar opazil, kakor da ste trije poštenjaki, ki se sprehajajo."

In z ukazovalnim glasom in grozečimi obrvmi je zaključil: "Ali sta me razumela?"

Nato se je obrnil k Renzu z izraznimi obrvmi in z obrazom, ki se je nenadoma smehljal in se je zdelo, kakor bi hotel reči: o, da, midva sva prijatelja, ter mu znova zašepetal:

"Pamet! Stori, kakor vam svetujem; korakajte zbrano in mirno; zaupajte onemu, ki vam dobro hoče. Pojdimo!" In spremstvo se je odpravilo.

Vendar od toliko lepih besed ni Renzo verjel niti ene: ne da je notar njemu bolj naklonjen nego baričema, ne da mu je njegovo dobro ime tako pri sre, ne da ima namen pomagati mu; razumel je prav dobro, da se je poštenjak bal, da se mu ne bi spotoma ponudila kakšna lepa prilika za beg.

Jedva so bili na cesti, je torej začel Renzo obračati oči zdaj sem, zdaj tja, sklanjati se s telesom na desno in levo ter napenjati ušesa. Vendar pa se ni natekalo izredno mnogo ljudi in dasi je bilo na obrazu mnogih šetalec prav lahko mogoče brati nekaj nejasno upornega, je vendar vsakdo šel naravnost po svoji poti in resničnega upor aprav za prav ni bilo.

"Pamet, pamet!" mu je šepetal notar za pleči: "Vaša čast, čast, dečko!" Toda ko je Renzo slišal, da trije, ki jih je pazno poslušal in so

se bližali z vnetimi obrazi, govorijo o pekarni, skriti moki in sodišču, je začel tudi dajati znamenja z obrazom in kašljati tako, da je pomnilo to vse nekaj drugega nego prehlad. Oni so si spremstvo pazljivo ogledali in obstali; z njimi so se ustavljali še drugi, ki so prihajali; tisti pa, ki so jih bili že prehiteli, so se ob šepetanju okrenili, se vrnili ter se pridružili zadaj.

"Pazite nase; pamet, dečko; tem slabše za vas, glejte, ne uničujte se sami; čast, dobro ime," mu je šepetal notar neprestano. Renzo pa je delal vedno bolj narobe. Bariča sta se posvetovala z očmi in misleč, da naredita prav (vsakdo je podvržen zmoti), sta malo stisnila naročke.

"Aj, aj, aj!" vpilje mučenik. Ob tem klicu se ljudstvo nabere naokrog, nateče se s ceste od povsod, spremstvo je v zagati.

"Zločinec je," je šepetal notar onim, ki so stali za njim. "Tat je, ki smo ga zasačili na delu. Umaknite se, pustite sodno oblast naprej."

Toda Renzo, ki je videl to lepo priliko in je videl, da sta bariča postala bela kakor zid ali vsaj blela, je pomislil: — Če si zdaj ne pomagam, bo moja škoda. — In brž je vzdignil glas: "Prijatelji! V ječo me peljejo, ker sem včeraj kričal: Kruh in pravica! Zgrešil nisem ničesar. Pošten človek sem; pomagajte mi, ne zapustite me, tovariši!"

Naklonjeno mrmranje, jasnejši glasovi zaščitne se dvignejo v odgovor. Bariča spočetka ukazujeta, nato zahtevata, nato prosita najbližje, naj gredo in napravijo prostor. Množica pa se drena in pritiska vedno huje. Ko onadva spoznata nevarnost, izpustita naročke in se ne menita za nič drugega kot za to, da se izgubita v množici ter neopažena izgineta. Notar je vroče želel, da bi mogel storiti isto; toda črn plašč mu je delal težave.

Ubožec se je bled in prepadel skušal napraviti čisto majhne ter se je zvijal, da bi se preiril iz množice; toda kadarkoli je dvignil oči, je videl najmanj kakih dvajset ljudi okrog sebe. Trudil se je na vse načine, da bi vzbudil videz tučja, ki je šel slučajno tod mimo in so ga stisnili v gnečo kakor slamico v led, in ko je z lieem trčil ob lice nekoga, ki ga je gledal trdno, z bolj namrščenimi obrvmi nego drugi, je on ubral svojo usta na smeh in vprašal z bedastim obrazom: "Kaj pa je bilo?"

"Uh, prekleti vran!" je odvrnil oni. "Prekleti vran! Prekleti vran!" se je razleglo naokrog. Klicem so se pridružili sunki in nekaj z lastnimi nogami, nekaj s tujimi komolci je dosegl to, za kar se mu je ta hip najbolj mudilo, da bi namreč prišel iz te grozne gneče.

(Dalje prihodnjač.)

DIRKA V SOVJETSKI RUSIJI

Ne samo v Združenih državah, pač pa tudi v Rusiji je veliko zanimanje za konjske dirke. Na velikem jahališču v bližini Moskve so se nedavno vršile dirke najboljših konj-dirkačev. Navzočih je bilo nad štirideset tisoč gledalcev.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih
Za Glas Naroda priredil I. H.

PRVI ZVEZEK

28

— Tega sem se bal! — šepče gospod Barka. — Ali pa mogoče govorite tako samo z ozirom na mene. In pri tem imam vendar le še pogum... Vidite, so ljudje, ki si, ako so lačni, domišljujejo, da morajo kaj jesti, da. In tak sem jaz: kadar mi je grenko in hudo okoli srca, si domišljujem, da moram igrati. In tako sem že malo prej doma vzel v roke gosli, da, toda ni šlo. In tedaj sem, da, saj vem, da ni prav, prišel sem, ko bi moral ostati zgoraj. Toda Joza je vzel klobuk in je odšla. Sedaj pa je samo mrliska paznica zgoraj. In naprosil sem Nesti, da, da mi to prihrani. Ne morem gledati. Otroka sem imel tako rad. Mogoče bolj, kot je bilo z ozirom na druge prav, da! Toda vi, gospod Albert, da, to razumete. Otroku ste bili tako naklonjeni, da, in vem, da vam je vse to danes šlo zelo k srcu. Seveda, na to bi moral misliti, da, predno sem prišel! — Gospod Barka pritisne svoj ščipalnik in prične vleči brado. — Samo ne bodite na mene hudi, da, dobro vem, da ni bilo lepo, da v svoji bolečini nisem mislil na vašo žalost. In pri tem tudi gospodu nočem biti nadležen, da! — Stopi k vratom in prične s tresočo roko iskati kljuko. — Pa vendar mi boste še dovolili, gospod Albert, da, da pridem v vašo sobo, da gosli, ki sem jih položil na klavir, zopet vzamem domov.

Albert položi svojo roko na njegovo ramo.

— Ne, tega ne smete! Pojdite z menoj, greva nazaj in se bova učila klavir.

In molče in hvaležno ga pogleda gospod Barka. Nato pa se obrne k meni, da me še enkrat prosi za odpustanje zaradi motenja. Albert ga ne pusti govoriti do konca, temveč odpre vrata in potisne starega gospoda čez prag.

Medtem ko gre gospod Barka po hodniku proti stopnicam, se Albert vrne, iztegne proti meni roko in globoka ginjenost se trese v njegovem glasu:

— Čutim, da mi želite dobro. Prosim, povejte mi še z besedami, da ste moj prijatelj! Potrebujem prijatelja, danes bolj kot kdaj!

Pred svojimi očmi zagledam med nama Martino podoba. Toda komaj se je prikazala, ko je ta obraz zopet izginil. In gorko sočutje do tega skrivnostnega človeka, ki je stal pred menoj s prosečim nasmehom, preveva moje sree. Primem njegovo roko.

— Da, Albert, sem vaš prijatelj!

— Hvala vam za to dobro besedo. Nova je v mojem življenju. Imel sem samo tovariše, nikdar kakega prijatelja. Toda bojim se, da bo to prijateljstvo vam delalo skrb, kot sem še prinesel skrb vsakemu srečanju, ki mi je bilo dobro.

— Moje prijateljstvo je potrpežljivo in ima trdne rame.

— To bo tudi potrebovalo! — Molče prikima v pozdrav in odide.

Slišim, kako izginja njegov korak.

Njegov prijatelj! Da, tak mu hočem biti! In svojemu prijateljstvu sem postavil za cilj, da tega izgubljenega človeka zopet pridobim za življenje.

Toda kako naj napravim ta čudež? Zgraditi zopet v enem tednu, kar je podrla polovica življenja?

Delo, ki me je gnalo v Berlin, je bilo skoro končano. Četudi je bila moja volja svoje bivanje v Berlinu za nekaj dni podaljšati — slednjič sem vendarle moral misliti na vrnitev domov.

Ako bi šel Albert z menoj? Ako bi ga mogel k temu pregovoriti? To bi bil korak k dobremu. Moje drago Monakovo ima svez zrak, obdajajo ga gore — zrak, ki dobro vpliva na trepetajoče živce. In spodbujajoče občevanje z veselimi umetniki mora sence njegovih misli razjasniti kot prijazno sonce. In ko pridejo vroči poletni dnevi, bova skupno šla v gore, katerih kipeča lepota ne ozdravi samo bolnega telesa, temveč tudi bolna, trudna srea.

Taki načerti se podijo po glavi, ko sem slišal, kako sta Albert in profesor stopila v sobo nad menoj.

Sedem k pisalni mizi, da bi odgovoril na Kolerjevo pismo. Toda pero zopet vržem v stran. Prepirljivo misli se pode skozi možgane in sree. Na stolu se naslonim nazaj in gledam v strop, ki se je pod koraki obeh tam zgoraj nekoliko majal.

In ko bi tega gospoda od zgoraj res vzel s seboj v Monakovo? Kako lepo zahvalo bi si prislužil pri Marti!

Ta misel mi je zagrenila moje prijateljske načrte.

Zopet primem za pero. Tedaj pa zadone nad menoj nežni akordi Mozartove sonate. In prične peti lepi glas gosli.

9.

Mračilo se je, ko sem zapustil svoje stanovanje, da bi nesel na pošto odgovor na Kolerjevo pismo.

Vest o otrokovi smrti se je morala že raznesti po hiši. Nekaj žena stoji na dvorišču in pazno poslušajo debelo, črno oblečeno žensko, ki jim je nekaj tiho pripovedovala. Na stopnicah pred posameznimi vrati sede tiho in plaho otroci ter gledajo v okna stanovanja gospoda Barke. Med hišnimi vratni srečam suhega, črno oblečenega moža; z njegovega visokega cilindra vise čez ozke krajevce dolgi žalni trakovi.

Svoj namen izvršim, nato pa do mraka hodim zamišljen po ulicah.

Ko po dolgem ovinku zopet pridem do svoje hiše, zagledam pod hišno svetilko revno oblečenega dečka. V obraz mu nisem mogel videti, ker so veliki krajevci obnošenega klobuka čezenj razširjali senco. Toda na boječ obnašanje, s katerim se je deček oziral v vežo, postane pozoren in korak nekoliko zadrim. Tedaj pa me opazi. Skoro se mi je zdelo, da ni rad videl, da bi prihajal kak človek. Neodločen nekolikokrat obrne svoj obraz med menoj in hišo. Nato pa izgine v vratih.

Stvar se mi je zdelo čudna, četudi ne sumljiva. Stopim v hišo — in deček stoji nepremično za vratmi v temnem kotu.

— Kaj iščete tukaj?

— Nič — prosim —. Nekoliko se odkrije, pri čemur njegova roka zakrije obraz, koraka mimo mene ter gre proti ulici.

(Dalje prihodnjič.)

French Line OD NEW YORKA DO VSE EVROPE (PREKO HAVRE)

NORMANDIE - - - 4. septembra . 25. septembra
ILE DE FRANCE - - 21. septembra . 19. oktobra
CHAMPLAIN - - - 5. septembra . 26. septembra
LAFAYETTE - - - 14. septembra . 5. oktobra

ZA NADALJNE INFORMACIJE
IN KARTE VPRAŠAJTE PRI:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18th STREET, NEW YORK

13-LETNA MATI DVEH OTROK

Starost, ko lahko mladenič ali dekle sklene zakonsko zvezo, se je že od pradavnih časov ravnala po kulturni stopnji. Primitivni narodi so bili vedno za sklepanje zakonskih zvez v zgodnji mladosti. Starost dekleta za zakon je bila in je še zdaj odvisna od vrednosti žene za moža. Pri zakonskih zvezah iz gmotne preračunljivosti starost dekleta ni bila in tudi zdaj ni odločilna. Duševno hrepenenje moškega po življenski družici zahteva višjo starost, telesno pa nižjo. Skoraj pri vseh primitivnih narodih so v navadi zakonske zveze med otroci. Pri nekaterih narodih zaroče celo še nerodne otroke, ki pa smejo skleniti zakonsko zvezo šele ko izpolnijo 20. leto. Pač pa lahko pri nekaterih primitivnih plemenih že otroci sklepajo zakonske zveze. Na ta običaj naletimo pri nekaterih indijanskih plemenih, v južni Afriki in tudi v Old Calabaru. Mož pestuje v svojem haremu dvomesečnega dojenčka in skrbi zanj ker ve, da mu postane žena.

Štiriletni in šestletni zakon-

skie žene najdemo na Kitajskem, v Braziliji in na Ceylonu, 10 letno dekle je pa že splošno godno za možitev. Znan je tudi običaj kitajskih roditev, ki obljubijo svojo 6letno hčerko bodočemu možu na temelju poročne pogodbe. Zakonska zveza se sklene, ko je staro dekle 12 let. Kot nadomestilo za svojo hčerko dajo starši svojem bodočemu žetu v hišo sužnjo, toda njeni otroci ne veljajo za zakonske. Fant bi se utegnil morda izneveriti, če bi ga pustili brez dekleta in takrat privoščijo do poroke lepo sužnjo, da se ne dolgočasi.

V enem pogledu se pa primitivni narodi glede sklepanja zakonskih zvez ne razlikujejo od kulturnih. To so zakoni, ki bi jih lahko nazvali denarne ali premoženjske razmere. Tako je v maloazijski Turčiji največji ideal moža, če more začeti čim prej lenuhartiti. Zato se zgođaj oženi in ljubi svojo 10-letno ženo, če mu porodi sina, ki mora očeta čimprej, preživljati. Pač pa zaničuje svojo ženo, če mu porodi hčerko. Perzijskim in tatarskim roditeljem so pa ljube hčerke, ker jih lahko prodajo.

V nekaterih tropičnih deželah mora mož drago plačati svojo ženo, potem jo pa pošlje na farmo, kjer samo leži in dobro je, da se čim bolj zredi. Kupi navadno že 6-letno dekletce. Tam so priljubljene samo zelo debele ženske. Noge in roke morajo imeti kakor valjarje, trebuhe pa kakor bobne.

Če pa šestletno dekletce ne prenese tako izdatnega nabira-

nja maščobe po svojem telesu, ni sposobna za zakonsko zvezo. Čimprej se poroči, tem prej se postara.

Kopti prodajo svoje hčerke že z 8. letom, z 12. letom so navadno že matere, s 16. letom pa imajo že gube na obrazih.

Hčerke Egipčanov se može s 6 ali 8 leti, s 30 leti so pa kakor pri nas starke.

Na Javi se dekletce lahko omoži že s 7. letom. Če do 14. leta ne najde moža, jo proglašajo za staro devico in noben fant se ne zmeni več za njo.

Sklepanje zakonske zveze med otroci je v navadi tudi v Abesiniji, na Madagaskarju in pri raznih indijanskih plemenih. V Abesiniji 10 letne matere nico redke. Titus Tobler je poznal v Palestini ženo, ki je imela s 13. letom že dva otroka. Posledica sklepanja zakonskih zvez v otroških letih so pogosto težke bolezni. Že leta 1798 je pisal Fra Paolino da San Bartolomeo iz vzhodne Indije:

“Mnoge indijske žene plačajo prvi porod z življenjem. Njihovo telo se ni razvilo, organi so še premladi in zato ni čuda, če umre 30% žen pri porodu.”

Še več mladih mater umre v Novi Britaniji, kjer zahteva prvi porod do 50% žrtve. Druge matere pa pobere pred 30. letom tuberkuloza. Enako žalostne razmere vladajo v Novi Kaledoniji, na otoku Javi, na Novi Zelandiji pri Samojedih ter pri zamoreih v Cabenu.

Varočite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

115 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

AVGUST

31. Ile de France v Havru
Rex v Genoa

24. septembra:

Rex v Genoa

25. septembra:

Washington v Havru

26. septembra:

Champlain v Havru

Aquitania v Cherbourg

27. septembra:

Europa v Bremen

SEPTEMBER:

4. septembra:

Normandie v Havru

5. septembra:
Champlain v Havru
7. septembra:
Aquitania v Cherbourg
10. septembra:
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa
11. septembra:
Manhattan v Havru
12. septembra:
Majestic v Cherbourg
14. septembra:
Lafayette v Havru
Conte Grande v Trst
17. septembra:
Bremen v Bremen
19. septembra:
Berengaria v Cherbourg
21. septembra:
Ile de France v Havru

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saffus

Walsenburg, M. J. Szuruk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Chicago, J. Berčič, J. Lukanich

Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bamblich, Joseph Bravat

La Salle, J. Spellich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jože Zelenc

KANSAS:

Girard, Agnes Močnik

Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND:

Kitzmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stolar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouše

Ely, Jos. J. Peschel

Evelth, Louis Gouše

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Stroisha

Little Falls, Frank Masla

OHIO:

Barberton, Frank Trohr

Cleveland, Anton Hobek, Chas. Maringer, Jacob Resnik, John Slapnik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kuraš

Warren, Mrs. F. Rachai

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Broughton, Anton Ipavec

Claridge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovec

Export, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polants

Krayn, Ant. Taušelj

Luzerne, Frank Balloch

Manor, Frank Demshar

Midway, John Žust

Pittsburgh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Steele, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schifrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Škober

Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tauchar

Diamondville, Joe Rotich

Vsak zastopnik izda potrdilo za vse, katere je prejel. Zastopnik roje to, katere je prejel. Zastopnik roje to, katere je prejel.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!!

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina:

Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti;

Na begu v Goropu; Družba En Nasr

Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

Vsebina:

Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi

Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebina:

Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema

Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina:

Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju

Cena1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebina:

Izseljenci; Yumfa Setar; Na sledu; Nevarnost nasproti; Almaden; V treh delih sveta;

Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.